МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №3 3 курсу "Дискретна математика"

> Виконав: ст.гр. КН-110 Крушельницький Юрій Викладач: Мельникова Н.І.

Тема: Побудова матриці бінарного відношення.

Мета роботи: набуття практичних вмінь та навичок при побудові матриць бінарних відношень та визначені їх типів.

Теоретичні відомості:

Декартів добуток множин A і B (позначається $A \times B$) — це множина всіх упорядкованих пар елементів (a,b), де $a \in A$, $b \in B$. При цьому вважається, що (a1,b1) = (a2,b2) тоді і тільки тоді, коли a1 = a2, b1 = b2.

Потужність декартова добутку дорівнює $|A \times B| = |A| \times |B|$.

Завдання:

Частина І

- 1. Чи є вірною рівність $A \times (B \setminus C) = (A \times C) \setminus (B \times C)$?
- 2. Знайти матрицю відношення $R \subset 2M \times M$, де $M = \{1,3,5\}$: $R = \left\{ (x,y) | x \subset M \& y \in M \& y \in x \& |x| = \frac{y+1}{2} \right\}$
- 3. Зобразити відношення графічно: $\alpha = \{(x,y) | (x,y) \in R^2 \& | x+3y| \le 6\}, R$ множина дійсних чисел.
- 4. Маємо бінарне відношення $R \subset A \times A$, де $A = \{a, b, c, d, e\}$, яке задане своєю матрицею:

$$A(R) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix},$$

Перевірити чи ϵ дане відношення рефлексивним, симетричним, транзитивним, антисиметричним?

5. Визначити множину (якщо це можливо), на якій дане відношення ϵ : а) функціональним; б) бієктивним:

$$\alpha = \{(x,y)|(x,y) \in R^2 \& x + (\sqrt{y})^2 = 1\}$$

Частина II

Написати програму, яка знаходить матрицю бінарного відношення $\rho \subset A \times B$, заданого на двох числових множинах. Реалізувати введення цих множин, та виведення на екран матриці відношення. Перевірити програмно якого типу ϵ задане відношення. Навести різні варіанти тестових прикладів.

$$\rho = \{(a,b) | a \in A\&b \in B\&|a-b| < 2\}$$

Розв'язок:

Частина І

2.

1. $A \times (B \setminus C) = (A \times C) \setminus (B \times C)$ $A \times (B \setminus C)$: $x \in A \& y \in B \& y \notin C$. $(A \times C) \setminus (B \times C)$: $(x \in A \& y \in C) \& (x \notin B \& y \notin C) \Rightarrow x \in A \& x \notin B \& y \in \emptyset$. Рівність не вірна.

2^{M}	{ Ø}	{1}	{3}	{5}	{1,3}	{1,5}	{3,5}	{1,3,5}
{1}	0	1	0	0	0	0	0	0
{3}	0	0	0	0	1	0	1	0
{5}	0	0	0	0	0	0	0	1

3.
$$|x+3y| \le 6$$

$$\begin{cases} x + 3y \le 6 \\ x + 3y \le -6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y \le \frac{6 - x}{3} \\ y \ge \frac{-6 - x}{3} \end{cases}$$

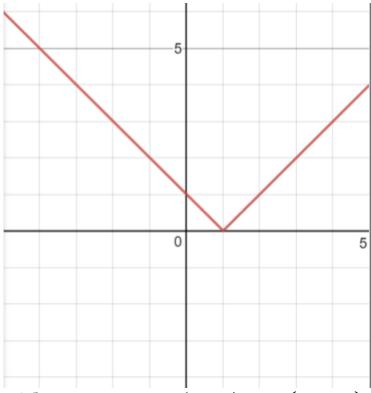

- розв'язок

4.

- He є рефлексивною, бо A[4][4]=0
- Не є симетричною, бо A[3][4]=A[4][3], A[1][3] $\neq$ A[3][1];
- Є транзитивною, бо A[1][3]=A[3][4]=A[1][4]=1
- Не ϵ антисиметричною

5.

Область визначення функції : $x \in (-\infty; \infty)$ Область значень функції : $y \in [0; \infty)$

Функціональна, бо кожному значенню «х», відповідає одне значення «у». Функція не є бієктивною, адже не є ін'єктивною, бо одному значенню «у» відповідає два значення «х». Відношення є сур'єктивним, тому що для будьякого у можна знайти «х», що y = f(x)

Тобто, область значень ϵ підмножиною області визначення: $E(x) \subset D(x)$

Частина II

```
1 #include<stdio.h>
 2 #include<cs50.h>
 3 #include<math.h>
 4 int main()
 5 {
 6 int w;
 7 printf("Write size of matrixes - ");
 8 w=GetInt();
9 int A[w], B[w], C[w][w];
10 printf("\nWrite elements of matrix A ");
11 for(int k=0; k<w; k++)
12 {
13
      printf("\nA[%d]=",k);
      A[k]=GetInt();
14
15 }
16 printf("\nWrite elements of matrix B ");
17 for(int k=0; k<w; k++)
18 {
      printf("\nB[%d]=",k);
19
20
      B[k]=GetInt();
21 }
22 printf("A= ");
23 for(int k=0; k<w; k++)
24 {
25
      printf("%d ",A[k]);
26 }
27 printf("\nB= ");
28 for(int k=0; k<w; k++)
29 {
      printf("%d ",B[k]);
30
32 printf("\n");
33 for(int j=0;j<w;j++)
```

```
34
      {
 35
        for(int k=0; k<w; k++)</pre>
 36
      {
 37
        if(abs(A[k]-B[j])<2)
 38
      {
 39
        C[k][j]=1;
 40
      }
        else if(abs(A[k]-B[j])>=2)
 41
 42
      {
 43
        C[k][j]=0;
 44
      }
 45
      }
 46
      }
 47 printf("AB:\n");
 48 for(int j=0; j<w; j++)
 49
 50
        for(int k=0; k<w; k++)</pre>
 51
     {
        printf("%d ",C[k][j]);
 52
 53
      }
 54
        printf("\n");
 55
     }
 56 printf("\n");
 57 int p=0;
 58 int h=0;
 59 for (int i=0; i<w; i++)
 60
 61
        if (C[i][i]==1)
 62
        p++;
 63
        else if (C[i][i]==0)
 64
        h++;
 65
        }
 66 if (p==4) printf ("1. Your matrix - reflective\n");
 67 else if (p!=4 && h!=4) printf ("1. Your matrix - not reflective\n");
 68 else if (h==4) printf ("1. Your matrix - antireflective\n");
 69 int r=1;
 70 int t=1;
 71 for (int i=0; i<w; i++){
72
        for (int j=0; j<w; j++){</pre>
 73
            for (int k=0; k<w; k++)
 74
 75
            if (C[i][j] && C[j][k] && C[i][k] && (i!=k) && (i!=j))
 76
 77
            else if (C[i][j] && C[j][k] && !C[i][k] && (i!=k) && (i!=j))
 78
            t=0;
 79
            }
 80
 81 }
82 if (((r==1) && (t==1))||(r==0 && t==0)) printf ("2. Your matrix - not tranzitive\n");
83 else if (t==1) printf ("2. Your matrix - tranzitive\n");
84 else if (r==1) printf ("2. Your matrix - antitranzitive\n");
85 int l=1;
86 int k=0;
87 for (int i=0; i<w; i++){
88
        for (int j=0; j<w; j++)</pre>
 89
        if (i!=j && C[i][j]!=C[j][i] && C[i][j]==1)
 91
 92
        else if (i!=j && C[i][j]==C[j][i] && C[i][j]==1)
 93
       k++;
 94
        }
95 }
96 if (l==1 && k>0) printf ("3. Your matrix - symmetric\n");
 97 else if (l==0 && k==0) printf ("3. Your matrix - antisymmetric\n");
 98 else printf ("3. Your matrix - not symmetric\n");
 99 return 0;
100 }
```

```
Write elements of matrix A -
A[0]= 1

A[1]= 2

A[2]= 3

A[3]= 4

Write elements of matrix B -
B[0]= 1

B[1]= 2

B[2]= 3

B[3]= 4
A= 1 2 3 4
B= 1 2 3 4
AB:
1 1 0 0
1 1 1 0
0 1 1 1
0 0 1 1
1. Your matrix - reflective
2. Your matrix - symmetric
```

Висновок: я набув практичних вмінь та навичок при побудові матриць бінарних відношень та визначені їх типів.